

Mala antanta za mir v Evropi. - Poplava razdejala mesto.

BALKANSKI NARODI ZAHTEVAJO OD ITALIJE, DA DRŽI ROKE PROČ OD JUGOSLAVIJE. — MALA ANTANTA NASPROTUJE ZDRUŽENJU AVSTRIJE Z NEMČIJO.

Joachimstahl, Čehoslovaki-ja. — Mala antanta, ki zboruje v tem mestu, ni podala nobene izjave o stališču, katero zavzema v sporu, ki je nastal med Italijo in Jugoslavijo. Vendar se lahko sklepa iz poročil, ki so jih dali ministri poročevalcem, da je Mala antanta proti Italiji in zahteva od nje, da drži roke proč od Jugoslavije.

Mala antanta, tako pravi poročilo, je močnejša zdaj, kakor je bila kdaj poprej. Vsi trije zunanji ministri, čehoslovaki, romunski in jugoslovanski, so na konferenci izražali svojo zahvalo in ljubezen do Francije, ker jim je naklonjena. Glede Bolgarije in Ogrske so rekli, da upajo, da bosta ena kot druga z dobro voljo potrpežljivo ozemlja, ob kateri sta prišli po mirovni pogodbi.

Mitilineu, romunski zunanji minister je rekel, da ni daleč čas, ko bodo tudi z Nemčijo prišli do dobrih odnosov. Glede jugoslovansko-italijanskega vprašanja je Mitilineu rekel, da so iskreni prijatelji Italije, so pa tudi zavzniki Jugoslavije in želijo, da bi se spor med njima izravnal mirnim potom. Romunija je vedno pripravljena pomagati s posredovanjem med obema državama za mirno spravo.

Mala antanta podpira Francijo, ki je proti združenju Avstrije z Nemčijo, ker je Avstrija dokazala, da se lahko sama razvija in ima pogoje za obstoj.

Ministri se zopet sestanejo v Zenevi, predno se bo začelo zborovanje lige. Uradno konferenco bodo pa imeli v Bukaresti drugo leto.

MRS. SNYDER SE DOLGOČASI V SING SINGU.

Ossining, N. Y. — Mrs. Ruth Snyder, ki je s pomočjo svojega ljubčka H. J. Graya, usmrtila soproga, Alberta Snyderja, se dolgočasi v svoji celi v Sing Singu, kjer čaka na smrt. Pravi, da bi rada imela kakšno domačo žival, psa ali mačko, da bi se nekoliko kratkočasila.

Ko je avto, s katerim so pripeljali Graya v Sing Sing vozil skozi Ossining, je obsojenec rekel, da je bil že nekoč preje tukaj, ni se mu pa niti sanjalo takrat, da bo zopet prišel v ta kraj, kakor je sedaj prišel.

Njuna usoda je zapečateni in bosta morala umreti, vendar pa se upata, da ju bo prizivno sodišče, če bo, rešilo smrti.

SKLAD ZA POPLAVLJENCE V CHICAGO BLIZU \$1,000,000

Chicago, Ill. — Naše mesto noče biti zadnje pri nabiranju prispevkov k skladu za poplavljenec. Le malo še manjka do enega milijona dolarjev. Prispevajo velika podjetja, lastniki kabaretov in gledališč, pa tudi delovno ljudstvo pomaga po svoji moči. Poplavljenec so v resnici v potrebi, rešili so le gola življenja. Lahko si mislimo koliko stane prehrana za toliko tisoč oseb.

AMERIŠKE ŽRTVE V NIKARAGUI.

Liberalci v Nikaragui so se zoperstavili vojakom Zed. drž., ko so jih nameravali razorožiti; v boju je padlo sedem najst Amerikancev, večje število je ranjenih.

Washington, D. C. — Januarja meseca je vlada Zed. drž. poslala prve oddelke svojega vojaštva v Nikaragui, da bo v tej mali republiki, kjer je radi državljanske vojne ogroženo življenje pripadnikov Zed. drž., čuvalo nad njimi in jim v potrebi nudilo pomoč. Kmalu nato je vodstvo ameriških čet uvidelo, da so ti oddelki prešibki in prosilo za pomoč. Poslali so jih še več in več, tako da je imel Stric Sam v kratkem času toliko vojaštva v Nikaragui, kakor obe bojujoči se stranki skupaj. Takoj od začetka je pokazala vlada Zed. drž., da je naklonjena konservativni stranki, katere vlado je tudi priznala in ji nudila svojo pomoč. Da to ni bilo po volji liberalni stranki, ki se bojuje proti konservativni, je samoočeno umevno. Do kakšnega večjega spopada med vojski Zed. drž. in Nikaraguijanci ni prišlo, le tuptam je bilo slišati o napadih malih skupin liberalnih čet na posamezne vojaške oddelke, ki so bile na straži. Vedno pa so bili taki napadi odbiti, ne da bi bilo kaj žrtev. Nedavno je pa vlada v Washingtonu sklenila, da bo napravila konec državljanski vojni v Nikaragui, vršila so se tozadevna pogajanja med nasprotnojučima se strankama s posredovanjem zastopnika washingtonske vlade. Dosegli so nekaj sporazumov, s katerim pa niso bili vsi voditelji liberalne stranke zadovoljni. Vendar se je reklo, da je spor končan in vlada Zed. drž. je ukazala upornikom, da morajo izročiti orožje. Vojaki Zed. drž. so imeli nalogo orožje sprejeti. Rečeno je bilo, če ne bodo uporniki izročili orožja lepim potom, se bodo morali podati sili. Ni šlo mirnim potom; prišlo je do spopada med uporniki in vojski, ki so jih hoteli razorožiti s silo, v boju je padlo sedemnajst vojakov Zed. drž., večje število je ranjenih, uporniki imajo 25 mrtvih in tudi nekaj ranjenih.

Med mrtvimi ameriški vojski je tudi kapitan Richard B. Buchanan iz Washingtona, ki zapušča vdovo in tri otroke. Star je bil 34 let. V boju je tudi padel prostak Jackson, star 20 let, ki zapušča mater v Chicagu.

Kakšne komplikacije bodo nastale iz tega dogodka bo pokazala bližnja bodočnost.

Westerville, O. — Protisalunska liga je začela s kampanjo proti predsedniškim kandidatom, ki niso prijatelji prohibicije. Največjo aktivnost kažejo proti Al Smithu, newyorškemu guvernerju.

KRALJ ALFONZ PRAZNUJE 25LETNICO VLADANJA.

Madrid, Španko. — V torek 17. maja so se začele razne slavnosti na Špankem v proslavo petindvajsetletnice vladanja kralja Alfonza, ki bodo trajale tri dni. Alfonz je zasedel pred petindvajsetimi leti prestol kot šestnajstletni mladenič. Kolikor je znano, španško ljudstvo je zelo naklonjeno svojemu kralju.

ZOPET NOVE ŽRTVE PO POPLAVI.

Glavni nasip se je podrl; mesto Melville je porušeno, prebivalci so se rešili. — Poplavljenec so se odpeljali z vlakom na varnejše kraje.

Baton Rouge, La. — Semkaj je prišlo poročilo, da je glavni nasip v bližini mesta Melville, La., voda podrla; iz 800 čevljev široke odprtine je voda drla v mesto, prebivalci, 1028 po številu, so se rešili in z vlakom odpeljali na varnejši kraj; mesto je pa porušeno. Med begunci je veliko takih, ki niti potrebne oblike niso seboj vzeli; tako da je pomanjkanje med njimi veliko. Rdeči križ in druge slične organizacije ter vojaštvo skrbi za nesrečneže, katerih število pa vedno narašča, njih delo je zelo oteženo.

Melville je oddaljeno 130 milj severozapadno od New Orleans in leži na drugi strani reke od mesta Crescent. Nasip, ki se je podrl je bil osemnajst čevljev visok. Kolikor je znano, ob življenje ni prišel nihče, ker so bili prebivalci mesta pripravljani na katastrofo. Streljaj straž so jim v torek zjutraj ob 6. uri naznanili, da je prišlo, česar so se bali in naker so bili pripravljani. Večina prebivalstva je bila še v posteljah, največ se jih je rešilo v nočnih oblekah.

NOVO LETALO ZA STANDARD OIL KOMPANJO.

Chicago, Ill. — Standard Oil kompanija je kupila v Detroitu novo letalo, ki je skozinsko kovinasto, s katerim se bo lahko preletelo v eni uri 110 milj. Letalu so dali ime Stanolind, opremljen je s tremi motorji. Standard Oil kompanija se zelo zanima za trgovsko zračno službo. Stanolind ima prostora za osem potnikov in dva pilota; prazen tehta 5200 funtov. Za 230 galon gasolina ima prostora in se lahko drži v zraku pet ur.

VIHARJI V COLOMBIA UNČILI PRIDELEK BANAN.

Kingston, Jamaica. — Veliki viharji, ki so divjali nad Colombia, so uničili ves pridelek banan v tako zvanem Santa Marta okraju, kjer se največ bavijo s tem pridelkom in ga pošiljajo daleč na okrog. Nesreča, ki je zadela Colombia je pa v korist Jamaici, ki ima tudi veliko tega sadu za izvoziti drugam, a ji je bila doslej na poti Colombia, kateri pa ni mogla konkurirati.

ŠIRITE "AMER. SLOVENC"

NA SMRT OBSOJEN.

Slika nam predstavlja šestnajstletnega Floydja Hewitta, ki je bil obsojen na smrt radi umora Mrs. Fred Brown in nje-nega sina na domu blizu Con-neaut, O. Dne 10. avgusta bo usmrčen na električnem stolu.

KRIŽEM SVETA.

New York, N. Y. — V tukajšnjem mestu so detektiv odkrili v razkošni stanovanju na West 83. cesti igralnico, katere pohištvo je vredno \$100,000. Zaplenili so tri igralne mize, katerih vsaka je cenjena na \$4000.

Pepin, Wis. — Požar je izbruhnil v hiši Mrs. A. J. Howard. Ko so gasilci pogasili ogenj, so našli truplo gospodinje. Po okoliščinah sodeč, je ženska od kapi zadeta padla po fleh, prebrnila petrolejevo svetilko, ki je zantelila ogenj.

Manila, P. I. — Tisoče filipinskih romarjev je prišlo v malo mesto Antipolo, kjer je znamenita božja pot, Device iz Antipolo.

Napolj, Italija. — Mussolini upa, da se bo prišlo do velikih zakladov, ki so pod razvalinami mesta Herculaneum, skozi predor, ki ga nameravajo narediti pod mesti Resian in Portici.

New York, N. Y. — V jeseni bodo tukaj oddali promet nov subway, ki ga delajo pod reko Hudson. Tristo policistov bo skrbelo za red v predoru, njih boss bo dobival letne plače \$10,000.

Winnipeg, Manitoba. — Skupina saskatčevanskih farmarjev, ki so domačini iz severne Rusije, nameravajo importirati v zapadno Kanado kamele, ki bi nadomestovale konje pri poljskih delih.

Pariz, Francija. — Tuhaj živi človek z imenom M. Hector, ki si je pridobil veliko bogastvo s tem, da je skrbel za pse pariških bogatašev. Imenujejo ga, pasjega brivca. Kužete koplje, jim češe dlako, jih masira in striže kremplje.

TURKINJE PROTI EVROPSKI ŽENSKI MODI.

Carigrad, Turčija. — 600 članic ženskih organizacij v Carigradu je sklenilo, da bodo na veliki plesni veselici, katero bodo imeli v Carigradu, nosile dostojna oblačila in ne bodo posnemale evropske ženske mode, ki je nedostojna.

REVOLUCIONARNO GIBANJE NA FILIPINAH.

Manila, P. I. — Semkaj je prišlo poročilo, da je v dveh provincah izbruhnila revolucija pristašev Flor Intrenchera-do, blaznega domačina, ki se je sam proglasil filipinskim kraljem. Konstabljerji imajo ukaz, da Intrenchera-voja-umejo in privedejo v Manila, da ga bodo dali v norišnico, čemur pa pristaši nasprotujejo.

OGORČENJE MED BOLJŠEVIKI.

Življenje angleških pripadnikov na Ruskem ogroženo. — Protiangelskih demonstracij v Rusiji se je vdeležilo nad en milijon oseb. — Angličje niso našli kar so iskali v sovjetski trgovski pisarni v Londonu.

Riga, Latvija. — Člane angleškega trgovskega poslanstva v Moskvi strazi močni oddelki državne policije v Moskvi, ker je njih življenje ogroženo. Ogorčenje med komunisti radi vpada policije v sovjetsko trgovsko pisarno v Londonu, še ni pogoje. V soboto in nedeljo so se vršile velike demonstracije pred poslopjem angleškega poslanstva v Moskvi; tudi v drugih večjih mestih sovjetske Rusije je ljudstvo prirejalo shode in ogorčeno protestiralo proti postopanju londonske policije. Nad en milijon oseb se je vdeležilo demonstracij.

Takoj ko se je v Rusiji raznesla vest o policijskem vpadu v Arcos poslopje v Londonu, je dobro organizirana boljševiška propagandna mašina začela delovati; v tovarnah in državnih uradih so uslužbenci z delom prenehali v soboto in začeli z demonstracijami proti Angliji.

Ker je Anglija priznala boljševiško vlado v Moskvi, je postala Rusija dober odjemalec angleških produktov. Kupuje olje, les in veliko drugega. Ta dogodek bo pa angleški trgovini gotovo škodoval, ker bo rusko ljudstvo bojkotiralo angleško blago. V moskovskem vlad. krogu se sicer zatrjuje, da se bo spor, ki je vsled tega nastal med Rusijo in Anglijo, mirnim potom poravnal. Odvisno pa je še od tega, kakšne vsebine so dokumenti, ki so jih zaplenili policisti v Londonu.

London, Anglija. — Od tukaj prihaja poročilo, da se vpad v sovjetsko trgovsko pisarno v Londonu ni obnesel, kajti dokumente, kakršne so iskali, niso dobili, čeprav so vlomili v tajne predale, kakor je bilo že poročano.

POTRES V JUGOSLAVIJI.

Belgrad, Jugoslavija. — Od tukaj prihajajo poročila, ki pa so še pomanjkljiva, o veliki potresni katastrofi v Jugoslaviji. Tekom dveh dni so čutili sedemindeset silnih potresnih sunkov. Kateri kraji so prizadeti, poročilo ne pove.

—Merchants, advertise in "Amerikanski Slovenec."

Iz Jugoslavije.

PRI SV. JURIJU V SLOVENSKIH GORICAH JE UMRL G. PROŠT GREGOR EINSPIELER. — V CERKLJAH JE PREMINUL POSESTNIK KUNTARIČ. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

† Gregor Einspieler.

Iz Sv. Jurija v Slovenskih gorica-ah poročajo, da je umrl g. prošt Gregor Einspieler. Pogreb je bil v ponedeljek, 2. maja ob 10. dopoldne. Gregor Einspieler se je rodil v Svec-ah na Koroškem 10. marca 1853. Dopolnil je torej 74 let. V mašnika je bil posvečen dne 16. julija 1876 in je lani slovesno obhajal zlato mašo. Do prevrata je služboval na Koroškem, kjer se je z vso dušo posvetil narodnemu delu ter ogromno storil za napredek slovenskega življa. Od l. 1888 do 1906 je bil župnik v Podkloštru, potem je dobil proštijo v Tinjah. Od tu ga je pregnala 1. januarja 1919 podivjana nemška druhal. Od tega časa pa do 1. junija, ko je dobil župnijo pri Sv. Juriju v Slovenskih gorica-ah, je prehodil celo Slovenijo kot begunec. Nekaj časa se je mudil v Pli-berku, a med plebiscitom ga je medzavezniška komisija na prošnjo avstrijske vlade izgnala iz plebiscitnega ozemlja in v najhujši zimi so naložili g. prošta v avto, ga zapeljali preko meje do bližine Prevalj ter ga postavili v sneg brez vseh sredstev.

Vse imetje mu je ostalo v Tinjah. Župnišče so mu podivjani nemški kmetje s pomočjo "Volkswehrovcov" izropali. 3. novembra 1920 je prišel zopet v Tinje, da reši, kar niso divjaki uničili. Ta poskus bi bil skoraj plačal z življenjem. Listi so takrat obširno poročali o trpljenju, katerega je prošt pre- stal, preden se mu je posrečilo pod zaščito avstrijskih orožniš-kih bajonetov zapustiti svojo domačo župnijo.

Za begunca se je sedaj pričelo žalostno romanje iz kraja v kraj, jugosl. vlada mu ni dala podpore, češ, da za to ni nobenega fonda, in navezan je bil le na skromno podporo "Gospo- svestskega Zvona" in privatni- kov. Mudil se je v Ljubljani, potem v Ptuj, pri Čučeku in nazadnje poldrugo leto pri Sv. Lenartu v Slov. gorica-ah. Dne 1. junija 1922 pa je škof Napotnik na smrtni postelji podpisal dekret, s katerim ga je imenoval za župnika pri Sv. Jurju v Slov. gorica-ah.

V najprijaznejšem delu Slo- venskih goric je Einspieler na- šel svoj novi dom. Ljudstvo se ga je oklenilo z ljubeznijo in spoštovanjem. In ljubezen nje- govih faranov, ki so videli v njem ideal dušnega pastirja, mu je lajšala težke spomine. Veliko je storil pokojni Ein- spieler za svoj narod, veliko je zanj pretrpel, sedaj pa je od- šel k Bogu po zaslužen pla- čilo.

Velezaslužnemu narodnemu borcu in pa trpinu bo ohranjen hvaležen spomin.

† Janez Kuntarič.

V Cerkljah ob Krki je bil po- kopan posestnik Janez Kunta- rič iz Vel. Mraševega. Čeprav

je bil preprost kmet, vendar zasluži ta-le spominek. Pred- vsem poudarjamo, da je bil mož vzor krščanskega moža in družinskega očeta. Ni mu bilo prihajanje vsako nedeljo, do- kler je mogel, k angelski mizi samo nekaj zunanje, ampak srčna potreba. Kot gospodar je na svoji zemlji trpel za svojo družino od jutra do večera. Ne smemo prezreti, da je bil naš Kuntarič načelnik okr. Kmet- ske zveze za sodna okraja Ko- stanjevica in Krško od njenega početka, t. j. od 19. marca leta 1919 dalje. Nobenega pota se ni strašil, povsod je bodril in vnmel in delal za ideale naše Slov. ljudske stranke.

Jugoslovanska letalca v Bom- bayu.

Jugoslovanska letalca kapitan inž. Sondernayer in poročnik Bajdak sta srečno priletela v Bombay. To je prvi velik us- pesh in zmaga naših pilotov. Polet sta absolvirala v starih etapah: Pariz-Novi Sad-Alepo, Alepo-Basora, Basora-Bombay.

Otvoritev postajališča v Dev. Mariji v Polju.

V nedeljo, dne 1. maja, se je otvorilo postajališče Device Marije v Polju. Tega važnega vprašanja se je bil z vso resnostjo lotil bivši občinski odbor pod županom Kukovicom. Radi nenadnega razpusta obč. odbora se je zadeva zavlekla. Novi odbor z županom Gartožom je začelo delo nadaljeval. Z iz- redno naglico se je izposlova- lo dovoljenje železniškega rav- nateljstva. Velika zasluga gre tudi g. župniku Müllerju, da so se izravnila razna lokalna na- sprotnstva. Končno se je dobilo tudi dovoljenje železniškega ministrstva v Belgradu. Dela so bila v rokah domačih obrtni- kov.

POLEG TVOJEGA NASLO VA na listu je datum, do kedar imaš plačan list. Ako ti je po- tekla naročnina, ponovi jo, ker izdajanje lista je v zvezi z veli- kimi stroški.

DENARNA NAKAZILA

ZA JUGOSLAVIJO, ITALIJO, itd. Vaša denarna pošiljatev bo v starem kraju hitro, zanesljivo in brez odbitka izplačana, ako se poslužite naše banke. Dinarje, ozir. lire samo večer pošiljati po teh-le cenah:

500 Din.	\$ 9.40
1,000 Din.	18.50
2,500 Din.	46.25
5,000 Din.	92.50
10,000 Din.	185.00

100 lir \$ 6.15
200 lir \$12.00
500 lir \$29.00
1000 lir \$57.00
Pri večjih svotah poseben popust. Poština je v teh cenah že vračuna.

Zaradi nestalnosti cen je nemogoče vnaprej cene določevati. Merodajne so cene dneva, ko denar sprejmemo.

Nakazila se izvršujejo po pošti ali pa brozjavno.

IZVRŠUJEMO TUDI DENARNE POŠILJATKE IZ STAREGA KRAJA V AMERIKI.

Pisma in pošiljke naslovite na:

ZAKRAJŠEK & ČESARK,

455 W. 42nd ST., NEW YORK, N. Y.

AMERIKANSKI SLOVENEK

Prvi in najstarejši slovenski list
v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, pon-
edelj in danes po praznikih.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Telefon: CANAL 0098.

Naročnina:
Za leto leta \$5.00
Za pol leta 2.50
Za Chicago, Kanado in Evropo: 6.00
Za celo leto 3.00

DOPISI važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na ured-
ništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list.—Za zadnje številko v tednu
je čas do četrta dopoldne.—Na dopise brez podpisa se na ozira.—Rokopisov
uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at
Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

The First and the Oldest Slove-
nian Newspaper in America.
Established 1891.

Issued daily, except Sunday, Mon-
day and the day after holidays.

Published by:
EDINOST PUBLISHING CO.
Address of publication office:
1849 W. 22nd St., Chicago, Ill.
Phone: CANAL 0098.

Subscriptions:
For one year \$5.00
For half a year 2.50
Chicago, Canada and Europe: 6.00
For one year 3.00
For half a year 1.50

Mati domovina spregleduje...

Ljubljanski "Narodni Dnevnik" prinaša v številki 99. z
dne 3. maja t. l. naslednji uvodni članek, ki ga prinašamo v
ponatisu našim čitateljem. Članek se glasi:

SLOVENC V TUJINI.

"Vse premalo se brigamo za Slovence v tujini. Ne
samo zato, ker ne bi smeli kot maloštevilni narod niti ene-
ga pogrešati, temveč predvsem zato, ker so v tujini naši
najboljši ljudje.

Izseljenci, ki zapuste dom in odidejo v tuje kraje,
so vedno cvet naroda in zato je skrb za nje skrb za naj-
boljše sinove naroda. To so izseljenci tudi sijajno doka-
zali. Ni se brigala domovina za nje niti tedaj, ko so iska-
li v domovini dela, in ni se brigala kasneje, ko so trpeli in
delali v tujih rudnikih in tovarnah, temveč vedno so bili
navsezani le na svojo silo in nikdar jim ni bila od nobene
strani dana pomoč.

A kljub vsemu temu so v tujini napredovali in nikdar
niso pozabili domovine. Na stotine milijonov so poslali
naši izseljenci v domovino in njih zasluga je, da je bila
cela vrsta kmetskih hiš obvarovana pred bobnom.

Vedno pa smo mi slabo plačali izseljencem njih lju-
bezen do domovine. Niti pri osnovanju kulturnih orga-
nizacij jim nismo pomagali in edino, kar je imel slovenski
izseljenec od domovine so bile večne prošnje za podporo.
Niti toliko nismo bili obzirni, da bi izseljence posvarili,
kadar so vlagali denar v naše denarne zavode in če ne bi
Michalovič svaril naše ljudi pred vlaganjem denarja v
neki pred kratkim propadli zavod, bi bili Slovenci v Juž-
ni Ameriki danes brez svojih prihrankov.

Ne glede na to, da je bila ta naša nemarnost za Slo-
vence v tujini skrajno grda, je bila tudi skrajno škodljiva
v materijalnem oziru. Zakaj Slovenci v tujini so kapital,
ki ga Slovenija ne more niti najmanj pogrešati. Ne sa-
mo vsled tega, ker so si s svojim delom priborili imetja,
temveč tudi zato, ker so oni vsled svojega ugleda najbolj-
ša vez Slovenije s tujino. Če hočemo, da se enkrat opro-
stimo tujega posredništva za izvoz naših pridelkov, po-
tem se nam bo to posrečilo le, če bomo v najboljših stikih
s Slovenci v tujini.

Zato je nujno potrebno, da dobimo kataster vseh
Slovencev v tujini in ustvarimo redne zveze z njimi in si-
cer z vsakim poedincem. Naj bo Slovenec na še tako od-
daljeni farmi Avstralije, naj bo v še tako oddaljenem
rudniku Amerike, vsaj enkrat na leto ga mora najti po-
zdrav iz domovine, vsaj enkrat na leto mora vsak Slove-
nec v tujini spoznati, da ga domovina ni pozabila, temveč,
da misli nanj.

Mi moramo ustvariti pravo slovensko zavest, da ni
Slovenija samo to, kar je v mejah naše države, temveč da
je Slovenija povsodi, kjer misli in čuti le en Slovenec slo-
vensko. Vse one po svetu razkropljene Slovence moramo
zbrati v eno družino, da bo ena zavest združevala vse
Slovence. Tem bolj je to naša naloga, vsaj je več ko po-
lovica Slovencev izven svoje domovine.

Z delom pa je pričeti takoj, ne pa prepuščati izse-
ljence svoji usodi. Samo v Argentini je letos že 5000
slovenskih izseljencev, večinoma Primorcev. Kaj smo
storili, da se pomaga tem našim ljudem, kaj smo ukrenili,
da jih ohranimo narodu?

Če bi bile pri nas razmere urejene, potem bi bilo na-
še delo lahko, ker bi posredovali naši konzulati vez med
izseljenci in domovino. Toda žalibog naši konzulati tej
nalogi niso dorašili in zato si moramo pomagati sami.

In tako prihajamo zopet do Narodnega sveta, ki je
predpogoj sanacije slovenskega problema. Ne moremo
obstati brez lastne centralne organizacije, ki bo skrbela,

da dobi vsaka slovenska celica sok življenja od matere —
domovine. Brez sistema, brez metode je vsako uspešno
delo nemogoče in zato je Narodni svet — neodložljiva
nujnost.

Dosti smo grešili na naslov Slovencev v tujini, toda
še vedno lahko svojo napako popravimo. Zakaj ni Slo-
venca, kateremu ne bi na dnu duše tlela ljubezen do do-
movine, do njene lepote, a tudi do njenega težkega trp-
ljenja. Treba samo potrkati na mehka slovenska srca in
vsako se bo odprlo, pa naj je bilo to srce še tako dolgo
odtrgano od domovine.

Napovedani so številni obiski ameriških Slovencev in
nam bo tedaj dana najlepša prilika, da popravimo svoje
napake in da dokažemo svojim izseljencem, da jih do-
movina še ni pozabila in da jim ni mogla pomagati samo
zato, ker je sama vsa potopljena v nadlogah in skrbeh."

Ta članek pokazuje, da domovina prihaja k spoznanju,
kako napačno je puščati izseljence v brezbržnost, kakor je to
delala doslej na veliko žalost nas, njenih sinov in hčera v tu-
jini. V tej svoji očitni izpovedi to potrjuje. Kaj bi bila do-
movina lahko storila za svoje izseljence v tujini pa hočemo
spregovoriti na tem mestu v jutrišnji številki.

KAJ JE NOVEGA PRI SV.
TROJICI V INDIANA-
POLISU?

Indianapolis, Ind.

Delavske razmere niso nič
kaj povoljne. Povsod izkorišča-
nje, pa če jim še več producira-
rajo, gledajo se na to, da jim
znižajo plačo.

Tukajšna društva se živahno
gibljejo. Dne 30. aprila je pri-
redilo društvo sv. Alojzija K.S.
K.J. igre in ples z izvrstnim u-
spehom. Igra je vsem tako do-
padla, da so bili igralci povab-
ljeni ponovno igrati tudi na pri-
reditvi društva sv. Jožefa J.S.
K.J., ki se je vršila dne 7. maja
z dobrim uspehom v korist
društvene blaginje. Napoveda-
nih je še več veselice in to je
prav, kaj bomo vedno doma ti-
čali. Pridimo na plan, da se
skupno poveselimo in bolj tes-
no združimo, saj potrebujemo
eden drugega.

Prvi teden v maju je imel
Mr. Joe Zevnik počitnice, sta-
rejši sin ugledne družine Zev-
nikove. Počitnice je porabil s
tem, da se je oženil z Miss Ma-
ry Grbajs. Da sta oba novopo-
ročenca splošno priljubljena,
se je videlo 4. maja na ženito-
vanju, ki se je vršilo na nevesti-
nem domu. Čestitaj je prišlo
mladem paru toliko gostov,
da so napolnili vse sobe. Posre-
manja vredno je, da so pri po-
roki pristopili vsi svetje k sv.
obhajilu. Ženin je član Kolum-
bovih viteзов. Novoporočence-
ma obilo sreče in božjega bla-
goslova!

G. S. je dobil v Indianapolisu
zadnjo brečo. V počast tistim,
ki so milostno prisodili že dav-
no zasluženo brco, je nedolgo
tega napisal neki "Potep" cele
kolone laži in obrekovanja. —
Spomnil se je tudi Mr. Danasa,
ki ima v naši naselbini gledali-
šče, da mu slabo gre, ker mu
baje dela župnik konkurenco.
Njegovo gledališče je vsaki
dan napolnjeno in ga namera-
va povečati. Mr. Danas podpira
vsako dobro stvar. Že dvakrat
je dal njegovo krasno gledali-
šče na razpolago za šolsko pri-

reditve. Sedaj, ko imamo pa
svojo lastno dvorano, nam ne
bo treba nadlegovati Mr. Da-
nasa. On pa vrši še druga plem-
enita dela, kar je meni dobro
znano. Zato pa uživa splošen
ugled med nami, kakor tudi
med drugorodci. Seveda za Gl.
Svobode pa nima fikka!

Po stari lažnji navadi se je
spravil "Potep" na našega vr-
lega g. župnika. Ta mu je ostal
v želodcu in ga v svojem dol-
gem dopisu večkrat žaljivo
imenuje. Kaj ko bi slavni "Po-
tep" vedel, da imamo dva, ki
sta med nami visoko čislana in
v resnici spoštovanja vredna,
katera se z neupogljivo ljubez-
nijo žrtvujeta za naš dušni in
telesni blagor.

Sicer pa nas veseli, da nas
graja. Kaj bi bilo z nami, ko bi
nas Gl. Sv. hvalil!

Tiste njegove literarne bise-
re, kot "barabe", "teleta", "za-
rukanci", "nevedni zaslepljen-
ci", itd. naj pa "Potep" kar
lepo v svoj žep utakne, ker nje-
mu najbolj pristojajo. Eden
njegovih spremljevalcev se je
izrazil tako-le: "Zdelo se mi je,
kakor bi spremljal eno v...".
Najbrže zato je "Potep" mu ob-
ljubil, da ga ne izda... Capi-
to?!

M. Česnik.

KAKO SE GIBLJEJO PRI SV.
LOVRENCU V NEWBUR-
GHU?

Cleveland-Newburg, O.

Precej časa je bilo slišati,
kako slayček poje pesmico lju-
bezni, ki se je užigala toliko
časa, da se je užigala v dveh
mladih srcih. Ta pesem ljubez-
ni je odmevala v duši sloven-
ske deklice Antonije Kuhelj iz
Mansfield Ave., in slična melo-
dija je odgovarjala v srcu slo-
venskega fanta Jožefa Glavič
iz 82. ceste. Glasovi so se vje-
mali, srca sta bila kot ustvar-
jena eden za drugega. Bilo bi
brezupno delo ustavljati se tej
harmoniji. Čutila sta to Jožko
in Tončka. Devet parov sta pri-
peljala s seboj v cerkev. Po slo-
vesni sv. maši, med katero se
vsi pari pristopili k sv. obhaji-

lu, se je družba odpeljala. Zve-
čer pa je bilo pred S. N. Do-
mom toliko avtomobilov kot en-
teden prej pred Public Auditor-
ium, ko so se opere igrale. —
Dvorana je bila polna veselih
svatov, ki so prišli od vseh
strani poveselit se z mladim
parom. Bog daj, da bi teži in
vročino dneva tega življenja
južasko prenašala!

Mr. John Kaplan se je po
tritedenskem bivanju navalil
bolnice, in se je v četrtek podal
zdrav, a vendar še oslabeled do-
mov. Mrs. Pavlin in Kinsman
se v postelji bolj počuti kot iz-
van nje. Angela Šuln, tam na
Garfieldu pravi, da bi ji sedaj
najbrž ne bilo potrebno biti
bolna, če bi se po zimi nekoli-
ko varovala. Dekleta, prijate-
ljice njene, pojdite jo kaj ob-
iskat, bo prav vesela. — "A. D."

IZ URADA DRUŠTVA KRŠČ.
ŽENA IN MATER.

Chicago, Ill.

Na znanje vsem članicam,
katere niso bile na zadnji red-
ni mesečni seji 1. maja zvečer!
Materinsko društvo bo imelo
svoj štant pri karnevalu od 4.
do 13. junija 1927. Toraj se
prosi vse skupaj in vsako pose-
bej, ako je kateri mogoče kaj
darovati, ako bi mogla katera
karkoli: obleka, vsakovrstno
perilo, posteljno pokrivalo, bla-
zine, oblačila itd. Nekaterke čla-
nice se zelo trudijo in delajo
skupno. Prostor nam je dal Mr.
John Stayer na 1952 W. 22nd
Place, v basementu. Tam ima-
mo prav prijazno in svetlo pro-
stor. Tamkaj notri sta dva ši-
valna stroja. V delavski obrti
so formance kakor sledi: Mrs.
Mike Kaučič za vrezovanje in
šivanje, Mrs. Albin Zakrajšek
za šitkanje, Mrs. Frank Kobal
za heklanje, Mrs. John Starec
za oskrbovanje vsega, kar spa-
da v področje tega kluba. Dru-
ge se pa prav pridno učimo in
delamo. Mrs. John Stayer je
vrhovna pregledovalka vsega
dela in ako smo pridne, nas
prijazno pohvali in hm. še mal-
co po večerji dobimo. Toraj se
prosi vse čikaške Slovence,
pristopite v ta klub. Vstopnina
je prosta, samo pridno delati.
Tukaj je lepa prilika posebno
za mlade, se lahko naučiti lepe-
ga dela. Toraj karnevalski
klub bo le za časa tega karne-
vala, potem pa bi bil moj pred-
log: Klub S.Ž.Z. Pa naj še ka-
tera druga reče kako o tem. In
klub naj bi se kar nadaljeval,
vse drugo se bi oskrbelo na pri-
hodnji seji.

Odbor tega kluba vas vse
prav prijazno vabi: pridite vse
in še nove, katerim je mogoče
17. in 19. maja.
Kar bi katera darovala za
Materno društvo, naj prinese k
tajnici, ker bo oskrbovala za
štant tega društva.

Mary Kobal,

1901 W. 22nd St.

IZ URADA DR. SV. ANE ŠT.
170 KSKJ.

Chicago, Ill.

Naznanilo. Gotovo je še vsem
znano, da se vrši v nedeljo, dne
22. maja naša prva spomladan-
ska veselica na Racine Ave. in
18th St. Zato uljudno vabimo
vse članice našega društva, ka-

Oklic

NA VSE AMERIŠKE DRŽAVLJANE JUGOSL. POREKLA!

Spoštovani:—

Črni oblaki so se jeli dvigati nad nami in zlo se nam piše
bratje!
Za bodoče zasedanje kongresa v Washingtonu priredili
so neki poslanci (kongresniki) raznih držav nekoliko takozva-
nih "bilov" (zakonskih predlog), kateri, ako prodor tako, ka-
kor so zamišljeni, pomenijo za nas velike nepravilike in še večjo
nevarnost.

Od teh predlog najvažnejši so takozvani "Immigration
Bill," kateri ima prinesiti procent kvote priseljencev v Zdrže-
ne države iz leta 1890., to je leto, v katerem naši ljudje še niso
prihajali semkaj in potem se samo po sebi razume, da hočejo
biti nam vrata popolnoma zaprta in da še tisto malo nesrečno
številce, kateremu je bilo dovoljeno sedaj priti semkaj, ne bo
v bodoče moglo priti. Zatem pride predloga, katera predla-
ga, da se vse liste, ki se jih tiska v tujezemskih jezikih, naj ti-
ska v angleškem jeziku. A najlepša je ona predloga, ki pred-
laga registriranje tujcev, to je vseh onih oseb, ki niso ameriški
državljeni. Na vidiku je za vsakega deportacija, kateri greši
zoper zakone, brez obzira kako dolgo je že tukaj. To je pač
vrhunec sebičnosti gotovega razreda ljudi v tej državi, kateri
si prilastujejo pravo, da so proti nam "superior."

Vemo, da se tukaj vse dogaja. Poznamo glasovito "Dry
Law," za katero nihče ni volil, pa vendar je bila skovana in
obstoji. Moremo biti lahko povsem uverjeni, da lahko vse te
predloge prodor, pa najsi bodo še tako bedaste in zlobne, ako
ne bo nikogar, ki bi ustal in se boril proti njim. Ali kdo se
more in mora boriti proti njim? Mi, katerih se to tiče. Zdra-
mimo se torej iz našega mira, dokler še ni prepozno in prepre-
čimo udarec, kateri se pripravlja, ali pa da ga vsaj ublažimo,
ako drugega ne bo mogoče.

Naši protivniki so zelo močni in imajo neizčrpnljiva ma-
terijalna sredstva. Vse kar imamo MI, je pravičnost in huma-
nost. A da nam bo mogoče se postaviti v bran, je potrebno
brezpogojno, da se združimo v eno falango brez ozira na vse
naše ostale nazore. Tu je treba, da smo samo eno, a to eno
smo ameriški državljani jugoslovanskega porekla, kateri se ne
borimo za nič drugega, nego samo za ravnopravnost z anglo-
sasko raso, katera si prisvaja neki privilegovani položaj v tej
zemlji, katera je sedaj tudi naša.

V to svrhu obdrževal se je sestanek 21. aprila, na kate-
rem se je izbral podpisani začasni odbor, kateri ima sklicati
glavni sestanek, na katerem se bo o tem predmetu nadalje po-
stopalo.

Zato se prosijo vsa jugoslovanska društva, bodisi tega ali
onega namena, da izbero in pošljejo na ta sestanek vsaj po
par članov državljanov, a obenem razglasijo vsem in vsakemu,
da naj pridejo na ta glavni sestanek, na katerem se bodo raz-
vili vsi razlogi in nadaljni program dela. (Samo DRŽAV-
LJANI!)

Ta sestanek bo na dan 4. junija 1927 ob 8. uri zvečer v
dvorani Hrvatskega Sokolskega Doma, 1903 So. Racine Ave.,
Chicago, Ill.

ZAČASNI ODBOR:

Josip Baždarič, Josip Matoničkin, Tomo Lacković, Josip Hor-
vat, Alojz Frkonja, Stanko Šaran, Nikola Lauro, John Zvetina.
St. Šaran, začasni tajnik.

ZAHVALA.

Povodom najinega srebrnega
jubileja, za katerega so nama
najini prijatelji in znanci pri-
redili "surprise party," se vsem
najpristrajše zahvaljujemo. —
Vse to tako iskreno izkazano
prijateljstvo ob tej priliki bo
ostalo nama v najboljšem in
trajnem spominu. Hvala in Bog
plačaj!

Mr. & Mrs. Ant. Zidarich.

Chicago, Ill., 18. maja 1927.

Stalno padanje tržaškega pro-
meta.

Meseca marca je bilo v trža-
škem pristanišču skupnega pro-
meta 4,473,679 kvintalov, lani
v marcu 4,612,044, torej za
138,365 kvintalov manj. Pro-
met od januarja do konca mar-
ca t. l. izkazuje znižanje za
721,454 kvintalov napram ena-
ki dobi lanskega leta. Promet
pada mesec za mesecem. Če
pojde tako naprej, bo končno-
letna bilanca tržaškega prista-
nišča katastrofalna.

Združimo se in pojmo vse na
delo, ker je še precej Prek-
murk, žen in deklet, ki niso v
našem društvu, katere potem z
veseljem sprejememo kot naše
seestre v društvo sv. Ane.
Torej na svidenje na naši ve-
selici!

Margareth Majcen, preds.

Anna Frank, tajnica

Veronica Kolenko, blagaj.

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA" ŠIRITE "AMER. SLOVENCA"

Viggo Cavling:

ŠKOLJKA.

(Dalje.)

Alfred smrtno prebledi, ko opazi, kako
je Marcus Beit padel. En sam vzdih groze
in strahu je nastal v dvorani. Nato je zopet
vse umolknilo.

Hip kasneje je izginil zadnji ropar. Zu-
naj nastane krik, kletvine in ropot težko
obloženih rikš, s katerimi se banditi odpe-
ljejo.

Dvorana je nudila sedaj prav žalostno
sliko. Stoli in pulti so ležali vseprek, pa-
pirji so pokrivali tla, vse miznice so bile
izpraznjene, na marmornih tleh pa je leža-
lo truplo hrabrega compradora, ki si je
rajši izbral smrt, kakor pa predajo.

Na pragu notranje sobe je ležal lastnik

podjetja Marcus Beit, največji mož vzho-
da, sedaj žrtev brezvestnega lopova.

V velikem krogu je še vedno stalo tu o-
sobje, z raztegnjenimi rokami, preseneče-
no, zmešano, s krvavo podplutimi očmi in
strmelno nemo pred se.

Naenkrat pa se oglasi pod obokom gla-
sen krik po maščevanju, v katerem je zve-
nel užaljen ponos in ogorčenost.

V teh mirnih mozh je naenkrat vzplam-
telo sovraštvo in želja po maščevanju je
zgrabila vse.

Z divjim krikom so stekli vsi k vratom.
Toda le za hip. Zakaj, že se je oglašil v o-
zadju dvorane mirni glas Marcusa Beita.

"Mirno! Meni se ni nič pripetilo. Ko je
Japonec ustrelil, sem se vrgel na tla, da se
zavarujem. Ni časa, da bi kričali. Mora-
mo takoj pričeti z zasledovanjem."

"Da, da!" zakričijo vsi. "Za roparji! Za
roparji."

In vsi se zapode proti vratom, da bi pri-
šli zasledovati roparje, brez vsakega oro-
žja in brez načrta.

"Stojte!" zagrmí Beit. "Za Boga: stoj-
te! Imamo samo štiri revolverje. Kapitan
vzame enega, Bajmakov in Keene po ene-
ga, jaz sam pa si obdržim četrtega. Nihče
drugi ne gre za roparji!"

Odprl je miznico in vzel iz nje revolver-
je ter nekaj zavojev patron.

"Roparje bomo zasledovali mi štirje," je
dejal. "Ostali naj ostanejo tu in naj skrb-
da bo hiša takoj zaklenjena in zastražena.
Alarmirajte po telefonu tudi policijo."

Beitova avtoriteta je pomirila duhove.
Kontoristi, zardijo in se osramočeni spogle-
dajo.

Alfred hlastno zgrabi za revolver, ki mu
ga šef izroči.

Tresel se je po vsem telesu od razburje-
nja in oči se mu žarele od sovraštva.

Beit se skloni nad compradorovim trup-
lom. Preko lica mu zdrči solza, s sklonjeno
glavo zamrmra kratko japonsko molitev,
obraz mu zalije kri in s poveljujočim gla-
som zavpije:
"Naprej!"

Tla so se tresla pod njegovimi težkimi
koraki. Zunaj na dvorišču skoči Beit v rik-
šo; kapitan, Bajmakov in Alfred pa v tri
druge. Šef namigne kulijem, ki so se pre-
strašeni stiskali v kotu in štirje lahki vo-
zički zdrče na cesto ter odšume kakor vi-
har odtod. Vsako rikšo je vleklo pet brzo-
nogih tekačev.

Vse dogodke, od trenutka, ko je zadnji
ropar izginil iz pisarne do odhoda zasle-
dovalcev, je trajal le nekaj minut. Zločinci
kljub svoji brzini še niso mogli biti tako
daleč, ker so vlekli s seboj težak plen. Kaj
je to? Gotovo tam na milje dolgem Main
Streetu se je ravnokar polegla oblak prahu.

To daje pogum!
"Dalje!" zagrmí Beit z glasom, ki je pre-
kričal vse drugo.

Kuliji se sklenejo, stisnejo zobe in plane-
jo naprej z brzino viharja. Jermeni, s ka-
terimi so vlekli voz, so se jim zarežovali v
kožo. Toda kaj jim to? Od njihovih teles,
kakor da se dviga težka potna sopara in
kakor pod bičevimi udarci zdrvijo naprej.
Naprej! Kuliji roparjev so bili ravno tako
prvovrstni. Gnala jih je slaba vest in kakor
srne so zdrčali dalje.

Ljudje na cesti so obstali in presenečeni
zrli ta divji lov. Lahka vozila so ropotala
po tlaku, kolesa so se vrgla blazno hitro,
tako, da so osi kar škripale; zdelo se je, ka-
kor da vozila ne morejo več prenašati ne
te hitrosti in ne težine.

Na prvi rikši je sedel Beit, za njim Al-
fred in Bajmakov, zadnji je bil kapitan.

(Dalje sledi)

Iz življenja in sveta.

IZ ŽIVLJENJA KAPITANA NUNGESSERJA.

Charles M. Nungesser se je izkazal junaka v svetovni vojni šestindeset sovražnih letal je spravil na tla; trindesetkrat je bil ranjen in štiriindvajsetim operacijam se je moral podvreči. To je rekord kapitana Nungesserja, drznega francoskega avijatika, ki je začel svojo vojaško karijero kot prostak pri konjenici, a se je povzpelo do stotniške šarže. Bil je večkrat odlikovan za svoja junaštva.

Rojen je bil v Parizu 1. 1892. Je močne postave in prikupljivega obraza. Ko je dosegel 15. leto, je zapustil svoje domače in šel v Argentino, ker je hotel kaj doživeti. Ze v mladosti je kazal nagnjenje do pustolovščin. Ko je izbruhnila svetovna vojna, je bil med prvimi prostovoljci. Takoj v začetku svetovne klanja je bil odlikovan s hrabrostno medaljo, ker je pri umiku v bitki pri Marne nesel važno poročilo, od katerega je bilo veliko odvisno, če pride v pravem času v roke poveljnika. Med potjo je nalezl na bojno črto Nemcev. Z avto je dirjal kar skozi; krogle so frčale okrog njega in ena je pogodila njegovega tovariša. Avto je bil ves preluknjan, za kar se pa ni zmenil in junaško rešil svojo težavno nalogo.

Leta 1915 se je posvetil avijatiki. Po kratkem vežbanju je postal izborni pilot. Takoj v začetku svoje letalske karijere je šestokrat pokazal svojo neustrašenost. Ko je preizkušal novo letalo, je padel in si razbil čeljusti ter zadobil težke poškodbe na glavi, da so mu morali zdravniki navrtati črepinjo in z več vbodljivi zasiti rane. Ko so se mu rane zacelile, so ga zdravniki poslali domu kot nesposobnega za vojaško službo. Toda Nungesser je bil drugačnega mnenja. Niso se ga mogli iznebiti. V bitki pri Verdunu se je zopet pojavil s svojim letalom, na katerem je imel naslikano mrtvaško glavo. — Kmalu je postal ljubljeneec med tovariši in strah ter groza med sovražniki. Sovražna letala je tako rekoč kar metal iz zraka. Vseh skupaj je spravil na tla šestindeset. Leta 1917 je hodil po Parizu ob bergljah; imel je obe nogi zlomljeni.

Takoj ko se je vojna začela, je zgubil vsako sled od svoje matere, ki se je nahajala v Valenciennes, katero mesto je pa prešlo v roke Nemcev. Kmalu pa je zvedel, da se mati nahaja v Franciji, kamor so jo poslali Nemci kot bolno na umu. Bila je pa popolnoma zdrava, le delala se je blazno, da je tako prišla v svojo domovino.

Vojna je dčljala kar dalje, Nungesser pa pohabljenec. Nič, tako je rekel, saj v aeroplanu mi ni treba hoditi. Nesli so ga v njegovo letalo in kmalu se je slišal glas o človeku, ki ne pozna strahu. Predno je bila vojna končana, je imel že toliko odlikovanj, da so mu popolnoma pokrila njegova junaška prsa — pa tudi toliko ran, da je le malo kože na njegovem telesu, ki ne bi kazala znake, ki so mu jih pustile rane.

Nungesser in kapitan Coli — "enooki vrag," — sta čisto na

tihem sklenila, da se bosta podala na drzni polet z letalom preko Atlantika, za kar je razpisana nagrada v znesku 30 tisoč dolarjev. Nungesser se je poročil leta 1923 z Amerikanko staro 17 let, s katero pa nista več skupaj.

Njegov tovariš Coli, skoro enako drzen in vreden svojega partnerja, je star 46 let, močan, doma iz Marseillesa. Bil je kapitan 14 let. Med vojno se je tudi posvetil avijatiki. — Takoj po vojni je bil on prvi, ki je z letalom preletel Sredozemsko morje. Posebno veselje je imel za dolge polete z letalom, zato je gojil že dolgo željo, da bi preletel Atlantik. — Dobil je tovariša v osebi Nungesserja, ki sta polet podvzela. Kako se je končal, je pa danes še zavito v misteriozno meglo.

EDINEC.

Dokazano je, da so otroci edinci mnogo manj nadarjeni kot pa oni, ki izhajajo iz družin, v katerih je število otrok veliko. Ne le, da taki otroci pridejo povprečno poldrugo leto, oziroma dve leti pozneje v šolo, so tudi pri učenju splošno za drugimi. Polovico otrok, katere so preiskali, se ne sporazume z drugimi otroci in so taki ljubljenci edinci nepriljubljeni, ker so navadno pomehkuženi, se ne znajo prilagoditi drugim otrokom, so svojeglavi in ne vedo kdaj morajo popustiti v kaki stvari. Nekdo, ki je preiskal 400 takih edincev, je našel, da je četrtna takih, katerih značaj je pred vsem sebičnost.

PRAZNOVERJE SLAVNIH MOŽ.

Ko je pred kratkim angleški grof Derby otvoril nov park v Blackpoolu, je moral prestrčiti trak, ki je bil napet preko vhoda v park. V ta namen mu je župan izročil zlate škarjice. Ko je bila ceremonija pri kraju, je grof županu izročil pol kroga, t. j. dva šilinga in pol za škarje, češ da škarje prinese nesrečo in se je le na ta način ubraniti, ako da zanje košvan denar. — Slavni pisatelj Dickens, katerega sin je pred kratkim praznoval zlato poroko, je bil trdno prepričan, da je petek srečen dan. — Lord Rosebery smatra za slabo znamenje, ako vidi mrtvega morskega prešička. — Goethe je javno povedal, da pomeni črna mačka največjo nesrečo. — Tudi lord Roberts je sovražil črno mačko. — Številko trinajst smatrajo nekateri za srečno, a mnogi pa za nesrečno. Ranjki Wilson jo je smatral za srečno, Wagner pa se je je naravnost bal. Znano je, da v mnogih gledališčih ni nobena garderobna soba igralcev označena s to številko in da za številko 12 takoj sledi številka 14.

Kratka dnevna zgodba. — Bilo je nekega dne, ko se je newyorški Zgaga moral opravičevati pred sodiščem radi Miklošičeve Maričke. —

Prijatelji, ali se zavedate, da lu za svoj tisk? Kaj pa mi, bomo samo mirevali in gledali? Ne smemo, temveč na delo moramo nasprotniki z vsa silo na delo za svoj list A. S.!

Joseph Mantel

— JAVNI NOTAR —

Ely, Minnesota Telephone 56

Izdeluje pooblastila, kupne pogodbe, pobotnice, oporoke in vsa druga v notarsko stroko spadajoča dela.

Enaindvajset let izkušnje.

Iz delavskih krogov.

S konvencije illinojskih premogarjev.

Konvencija illinojskih premogarjev, ki se je vršila te dni v Peoria, Ill., je imela rešiti ogromno dela, ki se je nakopilo zlasti radi sedanje stavke.

Konvencija je bila zelo važna. Na tej konvenciji se je imelo odločiti bodoče smernice za illinojske premogarje. Zahteva za enotno fronto na stavki, to je za splošno stavko na polju mehkega premoga, je bila močna in vršile so se ostre debate v tem oziru. Vendar konservativni duh je prevladoval vseskozi v večini in odobrila se je še za naprej sedanja taktika premogarskih voditeljev na mehkem premogu, to je za distriktni dogovor, da kjer operaterji želijo plačevati po dosedanjim jacksonvillski mezdni pogodbi premogarje, da tam se lahko dela in kjer ne, tam ne. Proti tej taktiki so seveda nekateri ostro ugovarjali, toda ves njihov ugovor je bil v manjšini in ni zmagal. Torej sedanja taktika se bo nadaljevala. Koliko bo pa to v korist premogarjem, bo pokazala bodočnost.

Sprejele so se še številne druge resolucije, nanašajoče se na varnostne navedbe, za izobrazbo premogarjev, za vzajemno in solidarno sodelovanje, zlasti pri združnih prodajalnah po premogarskih naselbinah. Glede kupovanja v združnih prodajalnah je bila vložena zelo ostra resolucija, da naj se vse, ki bi ne hoteli kupovati in podpirati združnih prodajal, izključijo iz unije. To je seveda nemogoče. Kajti vsakdo se lahko kaj zameri na en ali drugi način bodisi kakemu uradniku ali klerku v prodajalni in bi vsled tega ne hotel kupovati tam. Na podlagi take resolucije bi bili taki izključeni, kar pa bi iz pravičnega ozira ne bilo pravilno. Zato je odsek za resolucije odsvetoval sprejem take drastične resolucije in konvencija je vzela odsekovo priporočilo na znanje. Med drugimi so bile sprejete tudi resolucije proti splošnemu vojaškemu treniranju, proti postavi, ki zabranjuje stavke, proti popisovanju tujezemskih delavcev in odtiskovanju prstov istih, proti ustanovitvi in vpeljavi državne policije — takozvanih kozakov. Sprejeta je bila tudi resolu-

cija, v kateri se zahteva ponovno zaslišanje in obravnavo Sacco in Vanzettija, katere sta obsojena na smrt v državi Massachusetts.

Obnavljali so se tudi slučaji med različnimi frakcijami v organizaciji sami. Tako n. pr. se je obsejalo tudi izključitev znanega premogarskega voditelja v državi Kansas, Alexandra Howata, od mednarodne konvencije premogarjev. Sprejel se je nasvet, da se naj Howata sprejme nazaj.

Opaziti je bilo vseskozi, da je vodil konvencijo močan konservativni duh, ki pa je kakor kaže, malo preveč popustljiv in premalo odločen proti trdosrčnim premogarskim baronom. Ta popustljivost in neodločnost se bo najbrže maščevala nad premogarji.

Kakšne so delavske razmere v domovini. — Tekstilna industrija.

Po preobratu se je industrija v Sloveniji zelo razvila, kar bi bilo pozdraviti, ker v industriji najde delavec več ali manj skromni kosček kruha.

V Mariboru, kjer pred preobratom niti ni bilo sluha o tekstilni industriji, vidimo danes tekstilne tovarne iz zemlje rasti, kakor gobe po dežju.

Te tovarne so v pretežni večini ustanovljene z inozemskim kapitalom. Zaposlene so v pretežni večini ženske, ki še popreje nikoli niso delale v tovarnah. Če pogledamo razmere v teh podjetjih, potem razumemo, zakaj da radi prihajajo tuji kapitalisti "izobraževati" jugoslovanske delavce in delavke, kajti to delo jim prinaša ogromne dobičke. Te ženske so za njihovo delo, ki obstoja v tem, da morajo garati pri več strojih obenem in njih urna plača je od Din 1.50 do 3.50. Delovni čas je skoraj v vseh tekstilnih tovarnah od 11 do 14 ur dnevno, ne da bi se nadure po zakonito predpisanih določbah izplačevale.

Nahaja se sicer v Mariboru Oblastna Inšpekcija dela in tej so tudi znane razmere v tekstilnih tovarnah, ali ta se za take "malenkosti" niti ne briga, če ravno je za to postavljena, da nadzoruje nad istimi, ki kršijo zakon o zaščiti delavcev paragraf 6.

Gospodje kapitalisti tarnajo

pred javnostjo v meščanskem časopisju, kako se morajo boriti proti inozemski konkurenci, in da ista ubija jugoslovansko tekstilno industrijo in res čudna ta konkurenca in ubijanje tekstilne industrije, ker vidimo, da kljub temu se ponovno pojavljajo nove tekstilne tovarne. Še bolj čudno je, če pogledamo zgoraj navedene razmere delavstva v naših tekstilnih tovarnah, t. j. plače in delovni čas. Tedaj si stavimo vprašanje, kako je sploh mogoče ta huda inozemska konkurenca, če vidimo v inozemstvu strogo urejeno šurno delo, izdatno višje mezde, zakonito zasigurni letni plačani dopust in še mnogo različnih socialnih prednosti za delavstvo, kar jugoslovanski delavec nima.

Tukaj zasidrani inozemski kapitalisti prav dobro znajo, kje jim njihov denar prinese največ "obresti."

Od kod pa je mogoče tako neizmerno izkoriščanje delavstva? Če si pogledamo in prestudiramo duševni in kulturni nivo teh ženskih delovnih moči, potem je razumljivo, zakaj se preseljuje tuji kapitalizem v Jugoslavijo, kjer se lahko brez vseh ovir eksploatira to nezavedno žensko delovno silo. Pretežna večina teh delavk je iz dežele. Mnogo je takih, ki so nedavno zapustile šolske klopi. Ta delovna moč se torej rekrutira iz kmetskega delavstva.

Vse te delovne moči, bodisi kmetskega ali mestnega delavca, ki so privezane k industrijskim modernim strojem, se ne zavedajo, kako tepta kapitalizem njih pravice, kako stiska iz njih eles sok življenja, zapira pot h kulturi in duševnemu razvoju, ko jih pripreže za najskromnejšo plačo 10 do 14 ur k stroju kot belega sužnja.

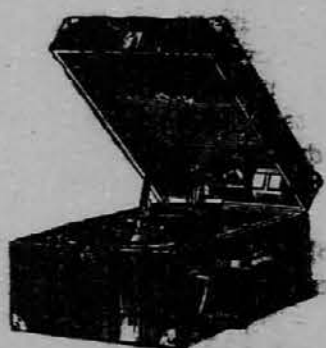
10,000 plumberjev izprtih.

Iz New Yorka se poroča, da so v Brooklynu plumberski kontraktorji izprli okrog 10 tisoč plumberskih delavcev. — Vzrok je ta, ker mezdna pogodba je narejena skupno za mesto New York in Brooklyn. Te dne so newyorški plumberski kontraktorji dovolili povišanje mezd newyorškim plumberjem. To so zahtevali tudi brooklynski, čemur so se pa kontraktorji uprli in prelomili s tem dano besedo v pogodbi. Delavci so odšli na stavko, v kar so bili pa primorani vsled trdovratnosti kontraktorjev, kar pa pomeni isto kot izprtje.

ŠIRITE "AMER. SLOVENCA"

Za poletno sezono.

Lepo toplo vreme vsakogar izvabi na prosto, izleti so na dnevnem redu, v avtomobilih, vozovih, čolnih in tudi peš. Kako prijetno je, ako izletnike v hladni senci zabava tudi lepa godba. Godca ni vedno na razpolago. Lahko pa si vsakdo privoščiti to ugodnost in si nabavi

ROČNO VIKTROLO.

Viktor kompanija je pravkar izdelala elegantno Viktrolo, šte. 2-60, ki proizvaja godbo posebno fino ter mora zadovoljiti še tako razvajenega poslušalca. Onim, ki radi plesajo, nudi vsaki čas najboljšo godbo. Cena \$40.00. Naročite jo pri nas. Stroške za pošiljatev plačamo mi. Vsak instrument garantiran.

V zalogi imamo tudi vse slovenske in druge plošče. Pišite nam po cenik.

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 WEST 22nd STREET, CHICAGO, ILL.

Ne pozabite nam doposlati tudi imena Vam najljubših slovenskih pesmi in godbenih komadov, da jih bomo dali delati na plošče.

Iz Churchillovih vojnih spominov.

(Dalje.)

Mučne difference.

Ta prošnja je bila za Focha nenavadno mučna. Zelel je predvsem zbrati rezerve in ravnanje z njimi zelo štedljivo. — Kontrola rezerv je bila po njegovem mnenju glavna naloga poveljnika, ki vodi defenzivo. Deset angleških divizij je že moralo biti zaradi njihovih izgub zreduciranih na kadre in te, ki so od teh divizij ostale, so porabili kot ojačenje ostalih divizij. Kdaj bo mogoče te divizije rekonstruirati? se je vpraševal Foch. Kaj bi ne mogli Angleži utrjene angleške divizije, ko mine kriza, preliniti v mirnejše dele francoske fronte? Te Fochove težnje so se zelo slabo ujemale z obupnim bojem, ki so ga vodili Angleži. Na konferenci Focha s Haigom, ki se je vršila 14. aprila v Abbeville in ki se je udeležil tudi lord Milner, so se difference med Fochom in Haigom močno povečale. Foch je bil mnenja, da "severna bitka," kakor jo je on imenoval, že potekala in da so njegove rezerve pravilno razvrščene, da bi lahko posegle v boj v Flandriji, ali v bitke pri Arras, Montdidier ali Amiensu, ki se lahko, kakor je mislil, razvijejo znova vsak hip.

Večini uradnih krogov so se serije velikih bitk, ki so izpolnjevale te tedne, zdele kakor dolgi napadi blaznosti. Toda tako so sodili ljudje, ki niso opustili svojega prejšnjega posla. Jaz pa, ki sem bil v tisti zvezi z armado in njenimi poveljniki, nisem mogel nerazumeti pomena in obsega posameznih dogodkov. — Kljub kritiki in kljub vsem mojim nazorom o Somme in Paschendaele sem vendarle cenil delo poveljnika angleške vojske in 12. aprila sem mu brzojavil sledeče: "Moram vam izraziti svoje simpatije in odkritosrčno občudovanje sijajne obrambe, ki jo vodite dan za dnem in reči moram, da imam neomejeno zaupanje v nadaljnji razvoj." — Prejel sem sledeči odgovor: Najprisrčnejša hvala za vaš prijateljski brzojav. Armada je pogumna in na vse pripravljena. Vaša stara divizija je pod Tudarem izvršila čuda. Hvala za sijajno pomoč, ki nam jo je dal vaš departement.

Grič Kemmel. (Mont Kemmel)

Dne 25. aprila se je zgodilo nekaj neprijetnega. Francoska divizija, ki je od 18. aprila stala za našo pozicijo, je prevzela del pozicije, okrog 3000 yardov. V tem odseku je fran-

coska 28. divizija branila charpenbergske in kemmelske višine. Kemmel je poleg tega branila tudi stotinja 99. polka. Ob svitanju so osredotočili Nemci na grič in jarke ob njegovem vznožju velik napad. Francoske maske so le deloma varovale vojske pred učinki strupenih nemških plinov. Francoski oddelki na drugi strani griča so odbili tri napade nemške pehote in imeli velike izgube. Četrtega napada niso več vzdržali in so se umaknili ob 7. zjutraj. S tem umikom so bili pa odrezani oddelki na vrhu, z možnarji za jarke in s težkimi baterijami vred. Ista usoda je doletela angleško brigado, ki je branila jarke na levi strani Francozov.

Niti eden od njih ni ušel smrti ali ujetništvu. Nesreča bi lahko imela še hujše posledice, če ne bi bila pri rokah highlandska brigada.

Odnosaji med francoskim in angleškim vodstvom seveda niso bili v času bojev, ki so pričeli 21. marca, bogve kako dobri in nesposobnost obeh armad je bila medsebojno podvržena ostri kritiki. Francoski generalni štab je bil mnenja, da so Angleži odpovedali in povzročili katastrofo na skupni fronti in se je popolnoma javno izražal o sili angleških oddelkov, ki da je bila srednja. Angleži so bili pa po drugi strani uverjeni, da je bila pomoč, ki so jo jim poslali Francozi v času velikega nemškega napada, le slaba in zelo počasna in da je poseganje francoskih pomožnih divizij v boj končalo skoro zmerom z novim umikom. (Dalje prih.)

NAŠI NOVI ZASTOPNIKI.

Krog naših sotrudnikov se širi in širi, kar je znamenje, da katoliška ideja med Slovenci v Ameriki lepo napreduje in da je med nami še veliko dobrih in poštenih mož in žena, ki so pripravljeni tudi kaj storiti za svoje katoliško prepričanje in katoliški tisk v Ameriki.

Danes naznanjamo zopet tri nove lokalne zastopnike za naš list in ti so:

Mrs. Veronika Ruppe, Brooklyn, N. Y.

Mr. Karel Strniša, Gowan, N. Y.

Mr. Anton Habich, Aliquippa, Pa.

Nove zastopnike prav iskreno pozdravljamo v krogu delavcev za katoliški tisk in jih rojakom v omenjenih naselbinah prav toplo priporočamo. Vsem skupaj pa veliko uspeha. Upravišтво A. S.

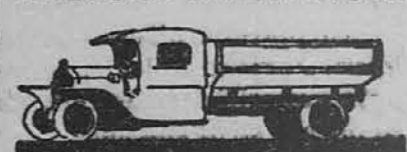
IZ PROSTE VOLJE PRODAJ

hišo z grocerijsko trgovino in mesnico, ki se nahaja v sredini slovenske naselbine, le en blok od cerkve sv. Stefana. Za pojasnila vprašajte lastnika: Matvez Baskovc, 2228 So. Wood Street, Chicago, Ill. sr.č,p,s

PRODA POSLOPJE 2 flata, 5-6 sob, vse moderno, cena nizka, 5352 So. Campbell Ave., Chicago, Ill. 206-t, dot

KRITJE STREHE (ROOFING). Če pušča streha — 3 popravila garantirano delo za \$4.00, "truck & services" na vse strani v Chicagu, ustnovljeno pred 38 leti, največje tozadno podjetje; delajo organizirani delavci. J. J. Dunne Roofing Co., 3411 Ordway Ave. Lawndale 0114 vsi departmenti.

PREVOZ - DRVA - KOLN

Rojakom se priporočamo za naročila za prevoz — drva in pravažanje pohištva ob času selitve.

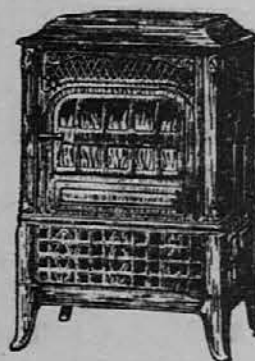
Pokličite Telefon: Roosevelt 8221.

LOUIS STRITAR

2018 W. 21st Place, Chicago, Ill.

Allen's Parlor Furnace

Krasno
Učinkovito
Ekonomično

Po vsej deželi govorijo o tem novem sistemu, ki daje toploto. Ker je izdelano v lepem porcelanu in emalju, se z lahkoto drži v čednem stanju. Ta peč zgleda, kakor lepa omara. Toploto razširja po sobi na najzdravejši način — vlago posuši in ogreva zrak.

Ne kupujte peči dokler niste videli tega!

W. Szymanski

— Dealer in —

FURNITURE in STOVES, HARDWARE and HOUSE FURNISHINGS GOODS

Telephone Canal 597

1907-1909 BLUE ISLAND AVE., CHICAGO, ILL.

POTOP

HENRIK SIENKIEWICZ

Iz poljščine prevel Dr. Rudolf Mole.

Torej je imela gospodična Aleksandra o čem razmišljati, a morda je hrepenela po neznanem. Njeno čisto srce — ravno radi tega, ker še ni poznalo ljubezni — je imelo mnogo prostora za ljubezen. Treba je bilo le iskre, da bi se na tem ognjišču zanetil ogenj, miren, a jasen, tak kakor litevska neugasljiva vera.

Zato se je je loteval nemir, včasih prijeten, včasih trpek in duša si je vedno stavila vprašanja, ki ni bilo nanje odgovora, marveč je imel priti šele iz daljnih poljan. Torej prvo vprašanje je bilo, ali jo zasluži radovoljno in odgovori z gotovostjo na njeno gotovost? V teh časih so bile pogodbe, ki so jih sklepali starši o ženitvah svojih otrok, nekaj navadnega in otroci so se po smrti svojih staršev, vezani po njihovem blagoslovu, večidel držali pogodb. V sami stvari gospodična ni videla ničesar nenavadnega; a vedela je, da dobra volja ni vedno v zvezi z dolžnostjo; torej tudi ta skrb je težila plavo glavo gospodične: "Ali me on vzljubi?" In potem jo je ognjila jata misli, kakor zagrinja jata ptic drevje, stoječe samotno na širnih poljanah. Kdo si ti? Kakšen si? Ali hodiš živ po svetu? Ali nisi morda že kje padel? ... Ali si daleč ali blizu? ... Odprto srce device, odprto kakor durj za svojega milega gosta, je nehote koprnelo proti daljnim stranem, proti gozdom in sneženim poljanam, pokritim z nočjo: "Pridi, junak! Saj ni nič hujšega na svetu od čakanja?"

V tem se je zaslislal, kakor v odgovoru na to koprnjenje od zunaj, baš od teh sneženih poljan, pokritih z nočjo, glas zvončka.

Gospodična se je zdrznila, a ko se je nekoliko zavedla, se je spomnila, da pošilja iz Pacunelov skoro vsak večer v lekarno po zdravila za mladega polkovnika; to misel je potrdila tudi gospodična Kulvičevna, rekoč: "Iz Gaštovtov je prišel zopet po grintavec."

Nepravilni glas zvončka, obšenega na ojnici, je brnel čim dalje izraziteje; naposled je naglo utihnil, bržkone so se sani ustavile pred hišo.

"Poglej, kdo je prišel!" je rekla gospodična Kulvičevna Žmudžinu, ki je obračal mlin. Žmudžin je šel iz sobe, a za hip se je zopet vrnil, prijel zopet za drog od mlina in rekel hladnokrvno:

"Gospod Kmitic."

"In beseda je meso postala!" je vzkliknila gospodična Kulvičevna.

Predice mahoma vstanejo; kodelje in vretena jim popadajo na tla.

Gospodična Aleksandra je tudi vstala; srce ji je bilo kakor kladivo, na obraz ji šine zdaj rdečica, zdaj bledica; toda obrnila se je nalašč od ognjišča, da ne bi pokazala razburjenosti.

Vtem se je prikazala med vrati visoka postava v kožuhi in s kučmo na glavi. Mlad mož stopi sredi sobe in videč, da je v družinski sobi, vpraša, ne da bi se odkril, z zvnečim glasom:

"Hej! A kje je vaša gospodična?"

"Tukaj sem!" dogovori Bilevičeva s precej samozavestnim glasom.

Ko zaslisi prišlec te besede, sname kučmo, jo vrže na tla, se prikloni in reče:

"Jaz sem Andrej Kmitic."

Oči gospodične Aleksandre se bliskoma upro v Kmitičevo obličje, potem pa se zopet pobesijo na tla. Ta hip pa je vendar zadoščeval, da je gospodična ugledala kakor žito

plave, močno pristrizene lase, zarjavelo kožo, sive, bistro predse zroče oči, temne brke in mlad obraz, sokolji, vesel in junaški.

On pa se opre z levo roko ob bok, desno dvigne k brkom in reče takole:

"Nisem še bil v Lubiču, temveč sem kakor ptica hitel, da se poklonim logarjevi gospodični. Naravnost iz taborišča me je semkaj zanesel, dal Bog, srečen veter."

"Gospod, ali ti je bila znana dedova smrt?" je vprašala gospodična.

"Ne, a sem z vročimi solzami objokoval svojega dobrotnika, ko sem izvedel o njegovi smrti od ljudi, ki so prihitali k meni od teh strani. Bil je odkritosrčen prijatelj, da, skoraj brat mojega ranjkega očeta. Gotovo je gospodični znano, da je prišel pred štirimi leti celo v Oršo k nam. Takrat mi je pokazal sliko, ki sem vzdihoval ponoči po njej. Prišel bi bil že prej, toda vojna ni mati: le s smrtjo poroča ljudi."

Ta drzna govorica je nekoliko zmešala gospodično, zato jo je hotela zasukati na kaj drugega ter rekla:

"Torej gospod se ni videl svojega Lubiča?"

"Pride čas za to. Tu je prvič služba in dragocenejšje volilo, katero bi hotel najprej podrediti. Vendar se odvrtaš, gospodična, tako od ognjišča, da te do sedaj še v oči nisem mogel pogledati. No! Tako! Obrni se, gospodična, jaz pa pojdem k ognjišču! No! Tako!"

S temi besedami je drzni vojak prijel Olenko, ki se ni nadejala takega postopanja, za roko in jo zasukal k ognjišču, zavrtivši jo kakor vrtavko.

Njo je to še bolj zbegalo; pokrila si je oči z dolgimi trepalnicami in stala v svetlobi, od lastne lepote osramočena. Kmitic jo je naposled izpustil in se udaril po plašču.

"Kakor mi je Bog mil, posebnost! Sto maš dam za dušo svojega dobrotnika za to, ker te mi je zapisal. Kdaj bo poroka?"

"Še ne kmalu, nisem še tvoja, gospod," je odgovorila Olenka.

"Pa boš, če bi imel zapaliti ta dom! Za Boga! Misli sem, da je slika pretirana, toda zdaj vidim, da je slikar visoko meril, a se je zmotil. Sto palic takemu in peči naj slika, a ne takih biserov, s katerimi si pasem svoje oči. Milo mi je zares, da sem dobil tako volilo; naj me kroglice bijejo!"

"Pokojni ded mi je dobro povedal, da si nagel človek."

"Taki smo vsi na Smolenskem, ne kakor vaši Žmudžini. Eden, dva! in biti mora, kakor hočemo, če ne, pa smrt!"

Olenka se je nasmehnila in rekla še z odločnejšim glasom, dvignivši na viteza oči:

"Ej! Najbrž stanujejo Tatarji pri vas?"

"Vseeno! Gospodična, moja si po volji staršev in po srcu."

"Po srcu, tega še ne vem."

"Če ne bi bila, bi se z nožem sunil."

"Smehljaje praviš to, gospod, toda mi smo še v družinski sobi! Prosim v izbo. Po dolgi poti se gotovo tudi večerja prileže, prosim!"

Tu se je Olenka obrnila h gospodični Kulvičevni:

"Tetka pojde z nama?"

Mladi praporščak pogleda bistro:

"Tetka?" je vprašal, "kaka tetka?"

"Moja, gospodična Kulvičevna."

Nepredvidna zaupljivost.

Dekleta, ki prihajajo v mesto iskat službe, postanejo čisto vsled prevelike zaupljivosti žrtve brezvestnežev. Nedavno je postala žrtva takega zapeljivca neka 18 letna kmečka deklica, ki je prišla iz okolice Slov. Bistrice prvič v Maribor, da si poišče službo.

Zamudila je zvečer vlak domov, ker pa ni imela denarja Tolikrat berem besedo "konse za prenočišče, je šla v park. kventen," kaj pa je to? — JoNa Aleksandrovi cesti je prože: To ti lahko razložim. Končila nekega boljše oblečenega sekventen pomeni: Ne tako, in gospoda, da ji pove, kje leži ne tako, ampak zmerom tako, kolodvor; prijazno se ji je po da je konsekvantno.

Dobra razlaga. — Andrejček:

Andriček berem besedo "konse za prenočišče, je šla v park. kventen," kaj pa je to? — JoNa Aleksandrovi cesti je prože: To ti lahko razložim. Končila nekega boljše oblečenega sekventen pomeni: Ne tako, in gospoda, da ji pove, kje leži ne tako, ampak zmerom tako, kolodvor; prijazno se ji je po da je konsekvantno.

NAZNANILO IN ZAHVALA.

S tužnim srcem naznanjamo prijateljem in znancem žalostno vest, da smo prejeli iz starega kraja obvestilo, da so umrli naša draga mati

Marija Žlogar

ROJ. KRAŠOVEC

v Baldržu štev. 13. fara Radovica pri Metliki. Preminuli so dne 27. marca 1927 ob štiri uri popoldne. Pogreb se je vršil 29. marca na pokopališču v Radovici s črno peto sv. mašo. Naša mati počiva zdaj poleg svojega soproga, ki je umrl pred 31. leti in svoje matere, ki so odšli iz tega sveta pred 21. letami. Njihovi žalujoči sinovi in hčere se prisrčno zahvaljuje iz daljne Amerike vsem sorodnikom, znancem in prijateljem ter sosedom, ki so se vdeležili pogreba in jih obiskali ko so bili na mrtvaškem odru. Hvala lepa vsem, ki so pomagali kaj ko so bili mati bolna in pri pogrebu. Ljubi Bog naj vsem stotero povrne.

Za blago pokojno žaluječa dva sina in njih družine in dve hčere ter deset vnukov in sedem pravnukov, en brat in ena sestra v Pueblo, Colo. in ena sestra v stari domovini. Žalujoči sinovi in hčere Vam kličejo mati iz daljne Amerike, počivajte v miru v domači zemlji poleg našega očeta in stare matere. Na svidenje nad zvezdami.

Nepozabljeni mater priporočamo v blag spomin in molitev.

O, prehitro draga mati, zapustili tudi vi, ste nas same v britkost, za očetom ste odšli.

Draga mati zdaj spočite, v grobu spavajte sladko. Angeli dušo Vašo, v večno pelje naj nebo.

Kdo opiše našo tugo, žalovanje kruto le, ko smrt nam kruto je vzela naše stariše.

Tamkaj zopet se združili, enkrat bomo skupaj vsi, v rajski slavi večnem raju, križ tako nam govori.

Žalujoči ostali: MARTIN in FRANK ŽLOGAR, sinovi z družinami; MARY MATKOVIČ, hči z družino; MARTIN TEŽAK z družino v Crested Butte; MARTIN KRAJEVEC, brat; BARA KLOBAS, sestra v Pueblo, Colo.; ANA HOČEVAR, sestra v stari domovini.

Crested Butte, Colo., 11. maja 1927.

ROJAKI IN ROJAKINJE V MINNESOTI

CENJENI ČITATELJI "AMER. SLOVENCA!"

Začetkom junija t. l. se bo podal predsednik K. S. K. Jednote, sobr. ANTON GRDINA v Minnesoto na agitacijsko potovanje, kjer ostane dva tedna. Njegov namen je ustanoviti nekaj novih krajevnih društev v onih naselbinah, kjer jih še ni.

Katol. misleči Slovenci in Slovenke! Kjer še nimate katol. društva v svoji sredini, zdaj se vam nudi najlepša prilika za ustanovitev istega. 8 odrastlih članov zadostuje! Nagrada od strani Jednote za ustanovitev novega društva znaša \$20.00, katero lahko obdrži ustanovnik, ali isto nakloni društvu. Pristopnina v Jednoto je prosta.

Kjerkoli v doli označenih naselbinah je ustanovitev novega društva K. S. K. Jednote mogoča, naj se že danes nameravani ustanovniki obrne za pojasnilo na II. podpredsednico K. S. K. Jednote: Mrs. Mary Champa, 311 W. Poplar St., Chisholm, Minn. ali pa na predsednika nadzornega odbora K. S. K. Jednote Mr. Martin Shukle, 811 Ave "A", Eveleth, Minn. Od teh boste dobili vse potrebne podatke in navodila.

Ta oklic in prošnja velja rojakom in rojakinjam živčim v sledečih minnesotskih slovenskih naselbinah: Bowey, Gheen, Greaney, Elba, Elcor, McKinley, Keewatin, Buhl, Cuyuna, Nashauk, Mesaba, Crosby, Colleraine, Carson Lake, Ironton itd.

KATOLIŠKI SLOVENCI, PRISTOPAJTE V KATOL. JEDNOTO!

PISANO POLJE

RAZUM IN ZNANOST PRICATA, DA JE BOG...

Apologetičen govor Rev. Hribarja v župni cerkvi v Collinwoodu.

V nedeljo, dne 8. maja t. l. je imel Rev. Vitus Hribar poseben govor za katoličane in nekatičane. Vabljeni so bili vsi farani, posebno pa oni, ki iščejo resnico. Naša cerkev je za take prilike veliko premajhna; iz vseh strani so prihajali verniki in neverniki ter napolnili božji hram do zadnjega kotička. Točno ob napovedanem času je prišel naš župnik govoriti. Grobna tišina je zavladala po cerkvi in vsak je pazno sledil govornikovim besedam. Rev. Hribar je govoril približno sledeče:

"Govor, katerega bomo čuli danes, je odgovor na vprašanja, katerega so mi postavili ljudje, pričakujoči odgovora. V prvi vrsti, kakor vsi apologetični govori, je namenjena ta pridiga za one, ki v cerkev ne hodijo in ki jih danes ni tukaj; v drugi vrsti je namenjen vam katoličanom v vašo lastno obrambo. Nikogar ne mislim žaliti, ampak želim le vsakemu koristiti. Moj namen je dosežen, ako morem kateremu osvetliti njegovo pot ali pa mu morem morda pokazati novo in pravo smer.

1. Bog je svet ustvaril v šestih dneh, katoliška cerkev uči tako, a moderna geologija pa uči, da svet je bil ukrojen v mnogo tisoč in milijonov let. Katoliška cerkev se nikdar ni izrekla, da teh šest dni se mora razumeti kot šest dni, vsak dan obstoječ iz 24 ur. Beseda dan pomeni v sv. pismu nedoločno dobo; ta doba je lahko doba več let ali več milijonov let. — Zato vsak katoličan lahko razlaga popolnoma povoljno to dobo, za kar se mu zdi primeren in poljubno. Sv. pismo pravi: "Pri Bogu je eden dan, kakor tisoč let in tisoč let kakor en dan." Popolnoma napačno in krivično je tedaj trditi, da kat. cerkev s tem odbija zdravi razum, ker trdi, "da tu pomeni dan 24 ur" — tega ne trdi kat. cerkev; sicer se pa lahko sklepa iz tega, da svetopisemska beseda dan ne pomeni 24 ur, ker po sv. pismu je Bog četrti dan uredil sonce, luno in zvezde. Torej doba poprej nikakor ne more biti doba 24 ur. Nekateri duhove kat. cerkev odbija, ker ne vedo in ne razumejo, kaj kat. cerkev uči; najpreje se pouči, kaj cerkev pravi, ne pa kaj "Prosveta" pravi, da cerkev uči; pojdi se informirati naravnost in direktno, kaj cerkev uči. Druge duhove pa cerkev odbija, ker jih uči čistosti, treznosti, pameti in ponižnosti; in to ni pisano v njih glavah.

2. "Prosveta" in njej sorodni brezverski, ali pravilno rečeno praznoverski listi trde, da duhovniki poneumnjujejo nevedno ljudstvo, ker učijo ljudi, da je

Bog; pametno seveda je po njih mislih, da ta Bog je topa in neumna narava, ki nima pameti. Neumno je, ker krščanstvo uči, da je razloček med dobrim in slabim, pametno pa je, po njih trditvah, da je sploh vseeno, če stariše spoštujes ali zaničuješ, ker pri njih ni sploh razločka med dobrim in hudim, kajti razločka ni, kakor hitro je narava Bog. Vse človeštvo vseh krajev in vseh časov je bilo prepričano in je prepričano za to dejstvo — samo mala peščica teh "pametnih" praznovrcev je pa sigurna in dosti razumna trdeč, da ni Boga; to je ravno tako, kakor norci v norišnici — mala peščica ljudi so trdno prepričani, da vsi ljudje zunaj norišnice so nori — a norci v svojih ograjah pa edino pametni. Čul sem, da je Slovenka ukazala svojim otrokom vlačiti sv. razpelo po cesti, je klela, sramotila in zmerjala Boga — tega Boga, ki sama trdi, da ga sploh ni, — ali je to neumno ali pametno? Tako je delala, ker je čitala "Prosveto" in temu listu podobne časopise. Predragi, povej mi, kdo poneumnjuje ljudi, "cerkvenjaki" ali "naprednjaki"? Kdo bi mogel kaj slavnega storiti, kakor edino oseba, ki je vsaj že napolnora.

3. Praznoverski listi vedno kriče, naj bi duhovniki ne uganjali politike; duhovniki in katoličani naj se drže svojih cerkva in svojih zakristij. Da, da, dragi moji, vemo, vemo zakaj; "naprednjaki" naj kujejo politiko, oni kot razsvetljeni naj vladajo, a neumni duhovniki pa naj ponižno sprejemajo in poslušajo njih carske ukaze, in boljšeвики, komunisti in radikalni socialisti vam bomo povedali, kaj je prav — namreč za njih koristi in njih žepe; mi imamo edino pravico do svobode, a vi cerkvenjaki nam dajte ponižno svoje vratove in glavičce, da vam jih prikrajšamo; kajti te vrste ljudje ne pripoznajo nobenemu svobode razven sebi. Toliko časa, dokler se ne bodo duhovniki, poštenjaki in drugi pravični ljudje vtkali ravno v politiko in druga javna vprašanja, ravno toliko časa bodo nizki elementi kričali, vpili in vladali, kljub temu, da so v neznatnem številu, kajti kdor kriči in vpije, ta dandanes vlada. (Dalje prih.)

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Vsem našim naročnikom, karor tudi vsem drugim rojakom po državi v

Ohio in Indiana naznanjamo, da jih bo te dni obiskal naš potovalni zastopnik, Mr. Anton Jaksetich, kateri je pooblaščen pobirati naročnino in o glase za lista Am. Slovenec in Ave Maria. Obenem prodaja vse knjige naše knjigarne, devotionalije in slovenske ter druge gramofonske plošče. Rokom ga toplo priporočamo, da ga z veseljem sprejmejo in mu pomagajo širiti katoliški tisk. Uprava Am. Slovenca.

glase za lista Am. Slovenec in Ave Maria. Obenem prodaja vse knjige naše knjigarne, devotionalije in slovenske ter druge gramofonske plošče. Rokom ga toplo priporočamo, da ga z veseljem sprejmejo in mu pomagajo širiti katoliški tisk. Uprava Am. Slovenca.

NOTARSKA DELA

kot kupne pogodbe, pooblastila, izjave, afdavite za dobiti vaše domače iz starega kraja in vse druge notarske posle izvršuje

JOHN JERICHI
— Notar —

1849 West 22nd Street,
Chicago, Ill.

N AJNOVEJŠI PRALNI STROJ —WOODROW—

Pralni stroj "WOODROW" pere že deset let in je še vedno v dobrem stanju. To se lahko dokaže tukaj na Ely.

NAJHITREJŠE, NAJVARNEJŠE PRANJE NA SVETU.

Dvakrat hitreje deluje voda kakor pri navadnih pralnih strojih! Čistejše perilo in manj časa — samo skozi delovanje vode! Nobenih premikajočih delov v čeburu, a vendar gre milnica skozi perilo valovito in peneče, kakor pravi Niagara.

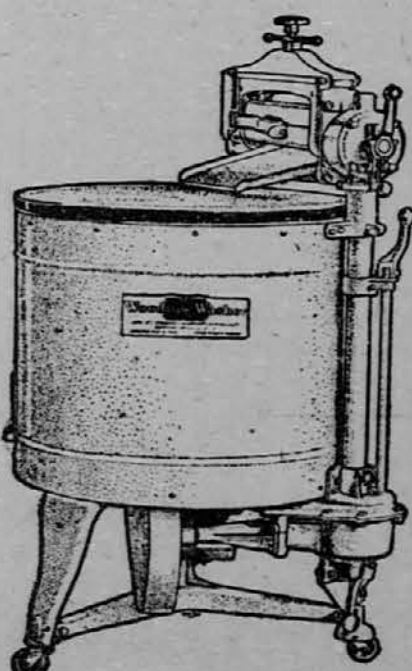
Lahko perete mali kos perila v mali količini vode, z istim uspehom, kakor večjo množino. Nič ni na temu, koliko naložite perila v Woodrow, ne bo škodovalo mehanizmu, pa tudi ne perilu.

Ni potreba ničesar mazati — nobene skrbi ni treba imeti. Jekleno kolesje, in ves vrteči se mehanizem oskrbuje zanesljivo sistem za mazanje. Nobene sitnosti, da se ohrani stroj snažen.

PROTI GOTOVINI ALI NA LAHKE OBROKE.

JOSEPH MANTEL

trgovina z železnino in pohištvo.
ELY, MINNESOTA.

Woodrow
Washer